

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21 312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

*Domnului Nelu TĂTARU, Ministrul Sănătății
Ministerul Sănătății*

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 12891/ 9.IUL. 2020

RECOMANDARE

Nr. 129 din 9.IUL. 2020

**referitoare la respectarea prevederilor art. 34 din Constituția României, privind
dreptul la ocrotirea sănătății**

Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Brașov, s-a sesizat din oficiu, în temeiul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, după ce toate programele de știri au reclamat faptul că numărul personalului medico-sanitar infectat cu noul coronavirus crește exponențial de la o zi la alta.

Asistăm la producerea unor evenimente epidemiologice grave care au dus la închiderea unor secții din spitale, respectiv a unui întreg spital.

La data sesizării din oficiu a Avocatului Poporului, Institutul Național de Sănătate Publică publicase și actualizase algoritmul de testare pentru Covid-19 (27 martie 2020), însă s-a constatat că, în continuare, testarea Covid-19 se face doar la personalul medico-sanitar simptomatic. Potrivit documentului menționat, nu fac obiectul testării contactii asimptomatici ai cazurilor confirmate, inclusiv personal medico-sanitar, și persoane asimptomatice cu istoric de călătorie internațională.

De asemenea, în Recomandările de prioritizare a testării pentru COVID-19, actualizate la data de 19 iunie 2020, se menține testarea pentru persoane simptomatice, inclusiv personal medico-sanitar și auxiliar, conform definiției de caz, precum și pentru contactii apropiați asimptomatici ai cazurilor confirmate, iar personalul medico-sanitar și auxiliar asimptomatic, contact direct cu caz confirmat, în a 6-7 zi de la ultimul contact posibil infectant.

În vederea soluționării acestei sesizări din oficiu, instituția Avocatul Poporului s-a adresat Ministerului Sănătății și Departamentului pentru Situații de Urgență din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

1. Prin adresa nr. 1510966 din 29 aprilie 2020, înregistrată la Biroul Teritorial Brașov cu nr. 551 din 18 mai 2020, Departamentul pentru Situații de Urgență din cadrul Ministerului Afacerilor Interne ne informează că solicitarea Avocatului Poporului a fost transmisă spre competență soluționare Ministerului Sănătății.

2. Prin adresa nr. 1376 din 14 mai 2020, înregistrată la Biroul Teritorial Brașov cu nr. 565 din 20 mai 2020, Ministerul Sănătății ne transmite ca răspuns punctul de vedere comunicat de Institutul Național de Sănătate Publică, această din urmă instituție având competența de a dispune asupra aspectelor semnalate, răspuns din care rezultă următoarele:

- testarea nu previne infectarea cu virusul SARS-CoV2, nici apariția COVID-19;

-principala cale de infecție pentru personalul medical este reprezentată de nerespectarea regulilor de purtare PPE (echipament individual de protecție, n.n.) în urma contactului cu pacienți confirmați Covid-19;

- testarea asimptomaticilor nu conferă garanția inexistenței virusului la nivelul unității sanitare; mai mult, testarea poate da rezultate fals negative și poate duce la o relaxare nejustificată;

- conform OMS, principalele strategii de prevenire a Infecției cu SARS-CoV-2 pentru personalul medical sunt reprezentate de respectarea precauțiilor universale, care implică purtarea corectă a echipamentului personal;

- este adecvat ca algoritmul de testare din România să ia în considerare recomandările OMS și ECDC (recomandări bazate pe dovezile științifice existente la momentul actual), acesta fiind un instrument dinamic și se actualizează ori de câte ori apar informații relevante privind evoluția infecției sau managementul cazurilor;

- cât privește algoritmul de testare al Institutului Național de Sănătate Publică, recomandările pentru personalul medical au la bază următoarele documente:

- Ghidul Organizației Mondiale a Sănătății de testare de laborator pentru COVID-19 în caz de suspiciune de infectare, publicat în 22 martie 2020, document care recomandă testarea personalului medical, doar pentru cei simptomatici indiferent dacă sunt contacti sau nu cu un caz confirmat, pentru a proteja lucrătorii în sănătate și reduce riscul transmiterii nosocomiale;

- Recomandările Comisiei Europene publicat la data de 18 martie 2020, document care recomandă "Testarea eventualelor cazuri de infecție respiratorie acută în spitale sau centre de îngrijire de lungă durată pentru a ghida controlul infecțiilor și utilizarea echipamentului personal de protecție (PPE) pentru a proteja atât persoanele vulnerabile, cât și personalul medical; testarea personalului de sănătate simptomatic, chiar și cu simptome ușoare, pentru a ghida deciziile privind excluderea și revenirea la muncă; scopul este de a proteja serviciile de sănătate și îngrijire socială;

- Documentul Centrului European pentru Controlul Bolilor (ECDC), publicat în data de 9 aprilie 2020, recomandă ca strategii de identificare precoce a contactilor cu cazuri probabile sau confirmate de COVID-19 prin: i) furnizarea de informații complete; autoizolare; igiena adecvată a mâinilor, măsuri de respectare a igienei respiratorii și informare/consiliere privind ceea ce trebuie să faci dacă apar simptome, testare de laborator pentru toți cei simptomatici.

3. Prin adresa înregistrată la Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului, Ministerul Sănătății ne comunică următoarele:

- se testează cu prioritate personalul medico-sanitar și auxiliar simptomatic dar și personalul medico-sanitar și auxiliar asimptomatic, contact direct cu caz confirmat, în a 6-7 zi de la ultimul contact posibil infectant;

- specialiștii Institutului Național de Sănătate Publică nu recomandă testarea personalului medical și auxiliar asimptomatic deoarece testarea nu reprezintă o metodă preventivă ci din contra, creează impresia falsă de siguranță.

Constatăm următoarele:

Centrul Național de Supraveghere și Control al Bolilor Transmisibile (CNSCBT) a publicat, la 25 mai 2020, raportul săptămânal de supraveghere COVID-19 <https://www.cnscbt.ro/index.php/analiza-cazuri-confirmate-covid19/1761-raport-saptamanal-episaptamana20/file>, pentru perioada 18-24 mai 2020, iar raportul de infectări arată că **1 din 6 cazuri a fost înregistrat la personal medical.**

La data de 14 iunie 2020, raportul de infectări arată că 1 din 7 cazuri a fost înregistrat la personal medical, iar la data de 28 iunie 2020, raportul de infectări arată că 1 din 8 din totalul cazurilor a fost înregistrat la personal medical.

De asemenea, potrivit documentului intitulat "*Analiza rapidă a cazurilor confirmate de infecție cu coronavirus Covid 19 România, 26 februarie – 5 aprilie 2020*"

<https://www.cnscbt.ro/index.php/analiza-cazuri-confirmate-covid19/1643-analiza-cazuri-confirmate-pana-la-5-04-2020/file>, publicat de site-ul Institutului Național de Sănătate Publică, **16.3% din totalul cazurilor confirmate au fost înregistrate în rândul personalului sanitar.**

Fiecare țară are o altă strategie de luptă împotriva virusului SARS-CoV-2, autoritățile naționale evaluează diferit și pericolul transmiterii virusului de către așa-numiții purtători asimptomatici, persoane infectate cu SARS-CoV-2, or situațiile înregistrate în țara noastră arată că personalul medical este cel mai expus infecției cu coronavirus. Or, documentele internaționale la care face referire răspunsul Institutului Național de Sănătate Publică au caracter de recomandare, statele putând **adapta aceste recomandări raportat la contextul epidemiologic specific.**

Organizația Mondială a Sănătății recomandă în "*Laboratory testing strategy recommendations for COVID-19*" la "*Considerații pentru testarea de laborator pentru fiecare scenariu de transmisie*":

<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331509/WHO-COVID-19-lab-testing-2020.1-eng.pdf>, următoarele: "*Dacă capacitatea de diagnostic este insuficientă, implementați teste și măsuri prioritare care pot reduce răspândirea (de exemplu, izolarea), inclusiv: lucrători medicali (inclusiv servicii de urgență și personal non-clinic) indiferent dacă sunt contact al unui caz confirmat (pentru a proteja sănătatea lucrătorilor și a reduce riscul de transmisie nosocomială)*". Această prioritate ar trebui să se axeze pe identificarea timpurie și protecția pacienților vulnerabili și a personalului medical, se mai arată în documentul menționat. (*If diagnostic capacity is insufficient, implement prioritized testing and measures that can reduce spread (e.g. isolation), including: • health workers (including emergency services and non-clinical staff) regardless of whether they are a contact of a confirmed case (to protect health workers and reduce the risk of nosocomial transmission).*)

World Health Organization Collaborating Centre for Infectious Disease Modelling a concluzionat într-un studiu publicat în data de 23 aprilie 2020 că: "*Screeningul săptămânal al lucrătorilor din domeniul sănătății și al altor grupuri cu risc ar putea reduce contribuția lor la transmitere cu între 25-33%*" <https://www.imperial.ac.uk/media/imperial-college/medicine/mrc-gida/2020-04-23-COVID19-Report-16.pdf> (*Weekly screening of healthcare workers and other at-risk groups could reduce their contribution to transmission by between 25-33%, a study published Thursday (23 April) by the WHO Collaborating Centre for Infectious Disease Modelling, concluded.*)

Virusul SARS CoV-2 demonstrează o capacitate extrem de înaltă de diseminare și infectare astfel că pe primul plan al măsurilor trebuie să stea protejarea personalului medical și sanitar auxiliar atât prin echipamente de protecție adecvate, cât și prin testarea periodică a personalului expus.

Potrivit recomandărilor OMS, toate țările trebuie să depună eforturi pentru identificarea cazurilor de Covid-19, testarea fiind parte integrală din această strategie.

Definițiile cazului suspect au fost extinse și actualizate de mai multe ori de la debutul pandemiei de SARS CoV-2, fiind în număr de cel puțin 5, conform documentului publicat de Institutului Național de Sănătate Publică, intitulat "*Definițiile de caz pentru Sindromul respirator acut cu noul coronavirus (COVID-19) Actualizare 19.06.2020*".

De altfel, în același document la "*Recomandări de prioritizare a testării pentru COVID-19*", punctul 12 prevede: "*Personal sanitar asimptomatic contact direct cu caz confirmat, în a 6-7 zi de la ultimul contact posibil infectant*".

Același document publicat de Institutului Național de Sănătate Publică arată că, cităm: "*Unitățile medicale pot stabili protocoale de testare pentru personalul medical și/sau pacienți prin tehnici de RT-PCR, suplimentar față de aceste recomandări, care pot fi realizate cu resurse proprii în laboratoarele pe care le dețin sau în alte laboratoare. Rezultatele pozitive ale acestor testări vor fi raportate de către laboratorul care a efectuat testarea imediat la INSP și direcțiile de sănătate publică și se vor lua măsurile necesare de internare/izolare ale persoanelor infectate. În aceste cazuri, unitățile sanitare își vor efectua propria anchetă epidemiologică și*

vor adopta măsuri de limitare a infecției, acțiuni ce intră în responsabilitatea directă a managerului. Raportul anchetei epidemiologice va fi remis în termen de 24 de ore direcției de sănătate publică județene”.

Astfel, conform recomandărilor precitate, se apreciază că testarea preventivă și sistematică a cadrelor medicale (categoria profesională cea mai afectată de infectarea cu virusul SARS CoV-2) ajută la limitarea la minimum a numărului de persoane infectate în rândul personalului medical și auxiliar, prin identificarea persoanei infectate, întrucât o persoană infectată cu virusul SARS CoV-2 chiar dacă nu dezvoltă simptome, reprezintă un vector de transmitere a bolii.

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Ministrul Sănătății, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, va dispune măsurile legale care se impun pentru ca personalul medical să beneficieze de măsuri sporite de protecție pentru a evita contaminarea cu virusul SARS CoV-2 și a preveni situațiile în care secții întregi din unități sanitare au devenit nefuncționale din cauza îmbolnăvirii de Covid - 19 a personalului medical.

2. Ministrul Sănătății să dispună analizarea posibilității ca, în contextul epidemic actual și pe toată perioada de timp în care România se va confruntă cu pandemia de SARS CoV-2, personalul medical și sanitar auxiliar să fie testat periodic.

3. Ministrul Sănătății să dispună analizarea oportunității de a crea un algoritm de testare pentru personalul medical la nivel național, având în vedere faptul că deși Institutul Național de Sănătate Publică, a prevăzut în "Definițiile de caz pentru Sindromul respirator acut cu noul coronavirus (COVID-19) Actualizare 14.05.2020" că "Unitățile medicale pot stabili protocoale de testare pentru personalul medical și/sau pacienți prin tehnici de RT-PCR, suplimentar față de aceste recomandări, care pot fi realizate cu resurse proprii în laboratoarele pe care le dețin sau în alte laboratoare", sunt unități care nu au astfel de aparate și nici resursele necesare de acoperire a acestor cheltuieli.

4. Ministrul Sănătății va informa Avocatul Poporului cu privire la însușirea recomandării și măsurile dispuse, în termen de 30 de zile de la comunicarea acesteia.

Avocatul Poporului,
Renate WEBER

Ministerul Sănătății
Str. Cristian Popișteanu, nr. 1-3
Sector 1
Municipiul București

București, 7 iulie 2020